

КОНТРАКТ
З ДИРЕКТОРОМ-ХУДОЖНІМ КЕРІВНИКОМ ЛЬВІВСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО
МУНІЦИПАЛЬНОГО ТЕАТРАЛЬНОГО, ХУДОЖНЬО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ТА
ОСВІТНЬОГО ЦЕНТРУ «СЛОВО І ГОЛОС»

м. Львів

«06» липеня 2026 р.

Управління культури департаменту освіти та культури Львівської міської ради (орган, до сфери управління якого входить комунальний заклад (надалі – Уповноважений орган), в особі начальника управління БЕШЛЕЙ Марти Миколаївни, яка діє на підставі Положення про управління культури департаменту освіти та культури Львівської міської ради затвердженого рішенням виконавчого комітету Львівської міської ради від 21.11.2025 № 1178 та фізична особа ПОЛОВИНКА Наталія Юхимівна, (далі - Керівник), з другого боку, уклали цей контракт про наступне:

ПОЛОВИНКА Наталія Юхимівна

призначається на посаду директора - художнього керівника Львівського академічного муніципального театрального, художньо-дослідницького та освітнього центру «Слово і голос» (далі - Заклад) терміном на 5 років з «07» липня 2026 року до «06» липня 2031 року включно.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Контракт укладено на визначений строк за взаємною згодою Сторін. На підставі цього контракту між Уповноваженим органом і Керівником виникають трудові відносини, які регулюються Законом України «Про культуру», Кодексом законів про працю України та умовами цього контракту.

1.2. Терміном «Сторони» в цьому контракті позначаються Уповноважений орган і Керівник.

1.3. Керівник підпорядковується безпосередньо Уповноваженому органу.

2 . ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

2.1. Керівник здійснює поточне (оперативне) керівництво Законом, організовує його виробничо-господарську, соціально-побутову та іншу діяльність, забезпечує виконання завдань Закладу, передбачених законодавством, Статутом Закладу та цим контрактом.

2.2. Керівник зобов'язується:

2.2.1. Організовувати роботу Закладу відповідно до цього контракту, установчих документів Закладу та законодавства України;

2.2.2. Забезпечувати раціональний добір кадрів, створювати умови для підвищення фахової кваліфікації працівників згідно із затвердженим в установленому порядку штатним розписом;

2.2.3. Забезпечувати складання та подання звітності чи інформації щодо результатів діяльності Закладу та/або виконання Керівником умов даного контракту на запит Уповноваженого органу;

2.2.4. Подавати в управління культури департаменту освіти та культури Львівської міської ради звіт про виконання Програми розвитку закладу культури за один рік та за п'ять років;

2.2.5. На вимогу Уповноваженого органу надавати інші звіти про свою діяльність з управління Законом та/або розпорядження закріпленим за Законом культури майном, та/або виконання умов цього контракту;

2.2.6. Забезпечувати ефективне використання і збереження закріпленого за Закладом майна з метою належного виконання Закладом покладених на нього завдань, задоволення соціально-побутових потреб працівників Закладу;

2.2.7. Проводити відчуження майна і передачу його в користування лише за погодженням з Уповноваженим органом.

2.2.8. Вживати заходи по ощадному користуванню та відновленню закріпленого за Закладом майна;

2.2.9. Забезпечувати дотримання у Закладі правил техніки безпеки, вимог законодавства про працю та охорону праці, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм і правил, створення належних умов праці;

2.2.10. Вживати заходів до забезпечення своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати;

2.2.11. Забезпечувати своєчасну та в повному обсязі сплату передбачених законодавством України податків, зборів та інших обов'язкових платежів;

2.2.12. Забезпечити проведення поточних розрахунків за енергоносії в повному обсязі;

2.2.13. Забезпечувати виконання Програми розвитку закладу культури на один і п'ять років, що розглядалися на засіданні конкурсної комісії, та є невід'ємною частиною цього контракту (Додаток);

2.2.14. Забезпечувати ефективну і стабільну роботу Закладу та зміцнення його фінансового стану;

2.2.15. Подавати на затвердження Уповноваженому органу штатний розпис Закладу;

2.2.16. Погоджувати з Уповноваженим органом свої відпустки, відрядження, а також невідкладно інформувати Уповноважений орган про свою тимчасову втрату працездатності;

2.2.17. Відшкодовувати згідно із законодавством збитки, завдані Закладу з його вини;

2.2.18. Забезпечувати дотримання працівниками Закладу правил внутрішнього трудового розпорядку;

2.2.19. Своєчасно та належним чином виконувати ухвали Львівської міської ради, її виконавчого комітету, розпоряджень, наказів, доручень Уповноваженого органу, Львівського міського голови та його профільного заступника;

2.2.20. Затверджувати посадові інструкції працівників Закладу та Правила внутрішнього трудового розпорядку;

2.2.21. Зберігати та своєчасно здійснювати ремонт основних фондів, створювати безпечні та сприятливі умови праці для працівників Закладу;

2.2.22. В межах повноважень, визначених цим контрактом, установчими документами Закладу та законодавством, забезпечити матеріально-технічне, юридичне, економічне, бухгалтерське та інформаційне забезпечення діяльності Закладу;

2.2.23. Забезпечити оперативне та ефективне вирішення питань (аварії, скарги, тощо), дотримуватись вимог Законів України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про запобігання корупції»;

2.2.24. Оприлюднювати інформацію про діяльність Закладу;

2.2.25. У разі невиконання обов'язків, визначених цим контрактом, надати письмові пояснення Уповноваженому органу про причини їх невиконання;

2.2.26. Письмово інформувати Уповноважений орган про зміну своєї домашньої адреси, номера телефону та інших відомостей, зазначених у розділі 9 цього контракту;

2.2.27. Вживати заходів до створення в кожному структурному підрозділі і на кожному робочому місці умов праці відповідно до вимог нормативних актів, а також забезпечити додержання прав працівників, гарантованих законодавством України про охорону праці;

2.2.28. Під час укладення трудових договорів (контрактів) з працівниками Закладу, визначенні та забезпеченні умов їх праці та відпочинку, Керівник керується законодавством;

2.2.29. Дотримуватися Кодексу етичної поведінки посадових осіб та працівників виконавчих органів Львівської міської ради, її установ, організацій та комунальних підприємств, затвердженого рішенням виконавчого комітету Львівської міської ради від 20.09.2019 № 879, а також профільних етичних принципів відповідно до займаної посади;

2.3. Керівнику належать закріплені за ним повноваження і права, які поширюються на Заклад законодавчими та іншими нормативними актами, а також передбачені Статутом Закладу та цим контрактом.

2.4. Керівник має право:

2.4.1. Діяти від імені Закладу без довіреності, представляти його інтереси в державних органах, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях будь-якої форми власності;

2.4.2. Укладати від імені Закладу правочини (договори) з урахуванням обмежень та умов, визначених законодавством, рішеннями Засновника, виконавчого комітету Львівської міської ради, розпорядження міського голови, цим Контрактом;

2.4.3. Відкривати рахунки в органах Казначейства України та установах банків;

2.4.4. Застосовувати заходи заохочення та накладати на працівників Закладу дисциплінарні стягнення відповідно до законодавства;

2.4.5. У межах своєї компетенції видавати накази та інші акти, давати доручення обов'язкові для всіх підрозділів та працівників Закладу;

2.4.6. Визначати розмір заробітної плати працівників відповідно до законодавства згідно із затвердженим штатним розписом;

2.4.7. Представляти інтереси Закладу у судових органах відповідно до законодавства;

2.4.8. Вирішувати інші питання, що належать до його компетенції, згідно із законодавством, актами Уповноваженого органу, установчими документами і цим контрактом.

2.4.9. Керівник укладає трудові договори (контракти) з працівниками Закладу відповідно до законодавства України.

2.5. Уповноважений орган має право:

2.5.1. Вимагати від Керівника подання звіту про його діяльність з управління Закладом, розпорядження закріпленим майном та виконання умов цього Контракту, а також особистого подання щомісячно до 5 числа місяця, наступного за звітним, звіту про виконання Програми розвитку закладу культури на один і п'ять років та дотримання встановлених ключових показників ефективності (КPI);

2.5.2. Здійснювати контроль за діяльністю Закладу, ефективністю використання коштів і збереженням закріпленого за Закладом майна в порядку, передбаченому цим Контрактом, Статутом Закладу та законодавством України;

2.5.3. Застосовувати заходи дисциплінарного стягнення та заохочення по відношенню до Керівника відповідно до законодавства України;

2.5.4. Видавати розпорядження про преміювання, відпустку, відрядження Керівника;

2.5.5. Достроково розірвати цей контракт та звільнити Керівника у випадку невиконання та/або неналежного виконання ним умови/умов цього контракту;

2.5.6. Інші права, що впливають з умов даного контракту.

2.6. Уповноважений орган здійснює контроль за виконанням Керівником своїх обов'язків, зазначених у пункті 2.2 цього контракту.

2.7. Уповноважений орган:

2.7.1. Призначає та звільняє Керівника у разі закінчення контракту, у випадку

встановлення та доведення у передбаченому законодавством України порядку порушень законодавства та умов контракту, або достроково за вимогою Керівника.

2.7.2. Погоджує Керівнику відпустку та виплату матеріальної допомоги, відрядження; встановлює надбавки, доплати, премії;

2.7.3. Затверджує штатний розпис Закладу;

2.7.4. Здійснює контроль за господарською, соціально-побутовою та іншою діяльністю Закладу;

2.7.5. Здійснює контроль за ефективністю використання і збереження закріпленого за Законом майна;

2.7.6. Реалізовує інші права та виконує інші обов'язки, що передбачені установчими документами Закладу, рішеннями Засновника, його виконавчого комітету, розпоряджень міського голови, законодавства України.

2.7. Керівник подає Уповноваженому органу звіт про виконання цього контракту не пізніше ніж за два місяці до закінчення строку його дії.

2.8. Уповноважений орган може надавати Керівнику інші повноваження, якщо це передбачено актами законодавства України. Надання повноважень у такому разі здійснюється шляхом укладення додаткового договору до Контракту.

3. УМОВИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КЕРІВНИКА

3.1. За виконання роботи, передбаченої цим Контрактом, Керівнику встановлюється заробітна плата, що складається з посадового окладу та доплати за вислугу років.

3.2. На підставі законодавства України та розпорядчих документів, Керівнику може бути додатково встановлено надбавки, доплати, премії, інші види матеріальних допомог в межах фонду оплати праці, затвердженого на відповідний рік, відповідно до законодавства України та колективного договору.

3.3. Керівнику надається щорічна основна відпустка тривалістю 24 календарні дні, а також інші види відпусток у випадках і порядку, передбачених законодавством України. Керівник визначає час і порядок використання своєї відпустки за погодженням з Уповноваженим органом.

3.4. Умови оплати праці та тривалість основної і додаткових відпусток Керівнику визначаються за згодою Сторін та не можуть бути меншими, ніж передбачено законодавством України, а конкретні строки їх надання погоджуються відповідно до затвердженого або поданого в установленому порядку графіка відпусток.

4. РОБОЧИЙ ЧАС

4.1. Працює в режимі ненормованого робочого дня за графіком, встановленим відповідно до 40-годинного робочого тижня та погодженим з Уповноваженим органом.

5. ОСОБЛИВОСТІ ПОРЯДКУ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАКЛАДУ

5.1. Керівник подає Уповноваженому органу місячні, річні плани та звіти про роботу Закладу.

5.2. Керівник подає інформацію про стан виконання Програми розвитку закладу культури за один рік та за п'ять років.

5.3. Керівник, на вимогу Уповноваженого органу, подає інформацію щодо діяльності Закладу.

5.4. Керівник подає Уповноваженому органу у встановленому ним порядку та строки всю інформацію необхідну для здійснення Уповноваженим органом контролюючих функцій.

5.5. Керівник виконує доручення надані Уповноваженим органом.

5.6. Керівник забезпечує проведення щорічного публічного звіту про результат діяльності Закладу.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

6.1. У випадку невиконання чи неналежного виконання обов'язків, передбачених цим контрактом, сторони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України та цього контракту.

6.2. Спори між сторонами вирішуються у порядку, встановленому чинним законодавством.

6.3. За невиконання чи неналежне виконання без поважних причин Статуту та (або) Правил внутрішнього трудового розпорядку, інших локальних нормативних документів, законних розпоряджень Уповноваженого органу, посадових обов'язків, в тому числі за невиконання наданих прав, Керівник несе дисциплінарну відповідальність у порядку, визначеному трудовим законодавством. За грубе чи систематичне порушення трудової дисципліни Керівником, Уповноважений орган може застосувати звільнення як дисциплінарне стягнення.

7. ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО КОНТРАКТУ ТА ЙОГО ПРИПИНЕННЯ

7.1. Внесення змін та доповнень до цього контракту здійснюється шляхом підписання додаткових угод.

7.2. Цей контракт припиняється:

7.2.1. Після закінчення терміну дії контракту;

7.2.2. За згодою Сторін;

7.2.3. До закінчення терміну дії контракту у випадках, передбачених пунктами 7.3 і 7.4. цього контракту;

7.2.4. З інших підстав, передбачених законодавством та цим контрактом.

7.3. Керівник може бути звільнений з посади, а цей контракт розірваний з ініціативи Уповноваженого органу до закінчення терміну його дії:

7.3.1. У випадку систематичного невиконання Керівником без поважних причин обов'язків, покладених на нього цим контрактом або правил внутрішнього трудового розпорядку;

7.3.2. У разі одноразового грубого порушення Керівником законодавства чи обов'язків, передбачених цим контрактом, в результаті чого для Закладу настали значні негативні наслідки (понесено збитки, виплачено штрафи і т.д.);

7.3.3. У разі невиконання зобов'язань перед бюджетом та Пенсійним Фондом щодо сплати податків, зборів та обов'язкових платежів, страхових внесків, а також невиконання зобов'язань щодо виплати заробітної плати працівникам чи недотримання графіка погашення заборгованості із заробітної плати;

7.3.4. У разі неподання на затвердження Уповноваженого органу річного кошторису доходів і видатків або його невиконання;

7.3.5. У разі порушення законодавства України під час використання фінансових ресурсів Закладу та/або їх нерациональне використання, в тому числі - придбання будь-яких товарів, робіт, послуг всупереч встановленому порядку та обмеженням.

7.3.6. У разі недотримання інших вимог фінансового та бюджетного законодавства, а також дій (бездіяльності) Керівника, що призвели до невиконання в установлені строки законних вимог органів державного фінансового контролю;

7.3.7. За поданням службових осіб органів державного нагляду за охороною праці у разі систематичних порушень вимог чинного законодавства з питань охорони праці;

7.3.8. У разі неподання Уповноваженому органу квартальної та річної фінансової звітності;

7.3.9. У разі неподання Керівником звітів, передбачених п.2.2.4 цього контракту без поважних причин;

7.3.10. У разі невиконання Керівником вимог Закону України «Про запобігання корупції» та Інструкції з виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у Львівській міській раді, її виконавчих органах, установах, організаціях та комунальних підприємствах.

7.3.11. Неповідомлення про потенційний чи реальний конфлікт інтересів, неухилення від реального конфлікту інтересів та невиконання покладених заходів щодо його врегулювання є підставою для розірвання трудового договору (контракту);

7.3.12. У випадку систематичного порушення Керівником Кодексу етичної поведінки посадових осіб та працівників виконавчих органів Львівської міської ради, її установ, організацій та комунальних підприємств, а також профільних етичних принципів відповідно до займаної посади. Розірвання контракту можливе у випадку одноразового порушення, несумісного з продовженням подальшої роботи, або вчинення дій, що призводять до втрати довіри до Керівника.

7.4. Керівник може за своєю ініціативою розірвати контракт до закінчення терміну його дії:

7.4.1. У випадку систематичного невиконання Уповноваженим органом своїх обов'язків;

7.4.2. У разі його хвороби або інвалідності, які перешкоджають виконанню обов'язків за контрактом, та з інших поважних причин;

7.4.3. За власним бажанням у порядку, передбаченому законодавством України;

7.4.4. В інших випадках, передбачених законодавством України.

7.5. За два місяці до закінчення терміну дії контракту Уповноважений орган оголошує конкурс на посаду керівника Закладу.

7.6. Уповноважений орган за згодою Керівника може продовжити термін дії контракту до моменту оголошення конкурсного добору.

8 . ТЕРМІНИ ДІЇ КОНТРАКТУ

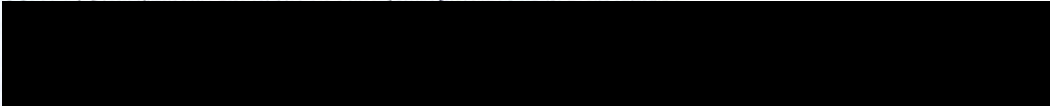
8.1. Цей контракт діє з «07» липня 2026 року до «06» липня 2031 року включно.

8.2. Контракт набирає чинності з часу його підписання Сторонами.

9 . АДРЕСИ СТОРІН ТА ІНШІ ВІДОМОСТІ

9.1. Відомості про Заклад:

Повна назва: Львівський академічний муніципальний театральний, художньо - дослідницький та освітній центр «Слово і голос»

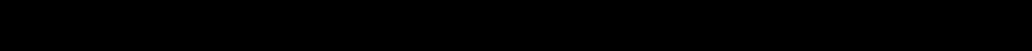

Повна назва : Управління культури департаменту освіти та культури Львівської міської ради

Адреса: 79008, м. Львів, площа Ринок, 9

Посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника Уповноваженого

органу: начальник Управління культури департаменту освіти та культури Львівської міської ради Бешлей Марта Миколаївна

9.3 Відомості про Керівника:

ПІБ: Половинка Наталія Юхимівна

9.4. Цей контракт укладено в двох примірниках, які зберігаються у кожної зі сторін і мають однакову юридичну силу.

9.5. Невід'ємною частиною цього контракту є Програма розвитку закладу культури на один та п'ять років (Додаток).

Начальник управління культури
департаменту освіти та культури
Львівської міської ради

Марта БЕШЛЕЙ
“6” липня 2026 р.

Директор – художній керівник
Львівського академічного
муніципального театального, художньо-
дослідницького та освітнього центру
«Слово і голос»

Наталія ПОЛОВИНКА
“6” липня 2026 р.

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

Львівського академічного муніципального театрального,
художньо-дослідницького та освітнього центру «Слово і голос»
на 2026-2031 рр

Авторка програми – Наталія Половинка, кандидатка на посаду директора-художнього керівника Львівського академічного муніципального театрального, художньо-дослідницького та освітнього центру «Слово і голос»

*“Кожна нація повинна мати свою гуманітарну ауру”
(Тіна Костенко)*

Авторка програми як автор ідеї створення в Україні, у Львові центру, що поєднує в одне школу, дослідження, і проявлення традиційної пісні в сучасній художній формі на межі театру і музики, з 2010 року є директором-художнім керівником, відповідно, основує цю програму на головних художніх та організаційних принципах Театрального Центру “Слово і голос”, отже, **продовжує** базові процеси розвитку цього важливого для всієї України організму. Водночас, програма містить в собі і ключову **переміну**, до якої привела тривала і успішна дорога, дозріла організаційна і творча команда. Програма розвитку, яку представлено, охоплює період: 5 років – 5 театральних сезонів з 2026 по 2031 роки. І також більш детально викладено програму на перший рік – сезон 2026-2027 років.

ВСТУП

Театральний Центр «Слово і голос» створений як центр Передання Традиції засобами музики і театру. Тому він органічно поєднує освіту, дослідження і театр (як художню форму і методологію).

Це триєдине ціле діяльності зумовлює унікальну специфіку Театрального Центру, яка відрізняє його від інших театрів, і споріднює його із світовими центрами, як Odin Teatret в Данії, Instytut im. Jerzego Grotowskiego у Вроцлаві, Workcenter of Jerzy Grotowski and Thomas Richards в Італії, Fondazione Pontedera, Maison-Théâtre de Machy, (Франція). Такі центри існують як осередки пізнання людини і театру як методу і світогляду: “тут ведеться скрупульозна-непомітна-постійна робота відкриття фундаментальних законів сцени і акторської гри, утримання смислової вертикалі і краси форми. І саме завдяки цій роботі невеликих театрів суб’єктного, авторського звучання, великі сцени отримують шанс збагатитися новою художньою мовою, сценічними технологіями та навіть метафізичним сенсом театрального мистецтва. Так розвивається художня культура: без експериментальної, лабораторної складової вона перетворюється в музей в кращому випадку, де жива традиція передачі смислоформ перетворюється на експонат.” (Н. Шевченко, театрознавець).

Живемо в час великої переміни, коли різко – втрачається запит на людину і людяне: технології випереджають і людина досить швидко стає їх придатком – втрачає велику пам’ять себе як роду і як повноти. В цей час, як говорить Віталій Портніков, “У “Слово і

голос" живе рідкісна, майже зникла здатність – чути пісню не як мелодію, а як пам'ять. Як *спосіб, у який народ розмовляє сам із собою через століття*. Наталія Половинка цю здатність має. І, що важливіше, вона вміє передати її іншим – через театр, через освіту, через те, що вона називає художнім дослідженням, а я б назвав просто покликанням".

Керівник у цьому випадку є також майстром, вчителем в традиційній парадигмі, носієм знання – передає його з рук в руки своїм учням, акторам. Оскільки ні театральні, ні музичні ВУЗи сьогодні не містять у собі Школи традиційного співу, то "Слово і голос" виконує унікальну функцію підвищення кваліфікації для акторів і співаків, які ставлять Пісню в центр своєї творчості.

В "Слово і голос" йдеться про **творення майбутнього через спадщину** – того, що "виштовхує" нас жити далі і забезпечує життя України як перемогу не лише у війні, а перемогу життя Людини. Розглядаються наступні п'ять років діяльності як продовження цієї праці в нових умовах світу, України і Львова як частини цієї парадигми.

Ці 5 років будуть спрямовані на розвиток унікального для України художньо-дослідницького та освітнього простору, де жива традиція Пісні стає джерелом творчості, пізнання, людської гідності та культурної тягlosti.

Наступний етап розвитку Театрального центру «Слово і голос» базується на принципі *Ordo Amoris* (порядок любові) як основі творчості, освіти, управління та суспільного служіння. Цей принцип формує новий тип митця і культурної інституції – «веселого воїна»: людини внутрішньої тиші, професійності, ясності дії, дистанції усвідомлення, легкості, простоти та глибини. Отож, програма розвитку Театрального Центру "Слово і голос" на період 2026-2031 рр. охоплює наступні стратегічні напрямки:

- I. ЩО МИ БЕРЕЖЕМО
- II. ЩО МИ ПЕРЕДАЄМО
- III. ЩО МИ ТВОРИМО
- IV. КОМУ МИ СЛУЖИМО
- V. ЯКУ ІНСТИТУЦІЮ МИ БУДУЄМО
- VI. СТРАТЕГІЧНА ПЕРСПЕКТИВА

I. ЩО МИ БЕРЕЖЕМО

Ми бережемо живе Передання Пісні як

- джерела української культури,
- спосіб народу пам'ятати самого себе,
- спосіб людині повертати її цільність.

Чинимо це через щоденну практику освіти, дослідження, театру.

Ціль: Зібрання і впорядкування досвіду багаторічної роботи Театру для Передання молодому поколінню і майбутнім поколінням українських митців в текстах, аудіо- і відео-носіях. Належу до тої останньої генерації, яка поєднує собою родове передання і майбутнє через сучасну художню форму. Переїнявши знання від родини і живих Майстрів Традиції (співаків і музикантів), маючи професійну освіту музичну і театральну, здійснюю своє покликання як МІСТ через прірву розірваних зв'язків людини з родом і з собою.

Завдання:

- Підготовка і видання книги за пропозицією Видавництва "Дух і Літера", в якій зібрати досвід Наталії Половинки через здійснену протягом 2027 р. низку інтерв'ю. Зібрати вже здійснені інтерв'ю Наталії Половинки за попередні роки, тексти театрознавчині Наталії Шевченко та інших критиків про вистави "Слово і голос", провести Інтерв'ю із знаковими партнерами, учасниками проєктів, творчою командою.
- Співпраця з видавництвом "Колесо Життя", з журналом "Освіта Дивосвіту": продовження серії інтерв'ю Н. Половинки для журналу "ЛюдинаДивосвіт"; видання книги-альбому "Сад Божественних Пісень" Григорія Сковороди з перекладом Н. Половинки київським ізводом (українська традиційна вимова церковнослов'янських текстів), художнім оформленням команди Театру Артура Бузенка і Нателли Шавадзе, із використанням фотографій з вистави "Розмова Птахів" ТЦ "Слово і голос", із QR-кодами на аудіо і відео-матеріали з вистави "Розмова Птахів".
- Зібрання методології та видання книги у "Дух і літера": транскрибація архівних аудіо та відео матеріалів репетицій, майстерень: Школи Пісні, Лабораторії Ірмосу та проєкту #народнийхор – оформлення їх у цифрові та друковані видання.
- Доповнити і оформити аудіо записи і каталог відео, і оприлюднити на цифрових стримінгових платформах, зокрема Spotify, YouTube Music і YouTube.

Головне завдання – не консервація минулого, а збереження живого джерела для майбутніх поколінь. Формування підґрунтя для майбутнього Інституту Традиції "Слово і голос".

II. ЩО МИ ПЕРЕДАЄМО

Ціль: Дорога і метод – це те, що маємо передати наступним поколінням.

Дорога: послідовність кроків, напрямок, пріоритети. Це уважне, чіпке вглядання в слово, у джерело любові, яке вже є і звернене до тебе, “обернена перспектива” як ключовий принцип художньої праці.

Авторська методологія “МІСТ” збудована на законах Традиції і традиційних технологіях та здійснюється на базі і в формах сучасного театру і музики. Це нитка живого зв'язку молодого покоління із джерелом культури – буквально “творення мосту над прірвою”, і перехід через прірву, який людина здійснює собою і так зіплює Пам'ять народу і себе як людини. Цей метод базується на духовній вісті – універсальному знанні, що передається в художній формі пісні століттями як таємниця буття народу України і Людини.

Завдання:

- ШКОЛА традиційного співу якісно нового рівня
- Створення філій у Львові, Вінниці, Києві, Черкасах, Харкові, Івано-Франківську;
- Семінари для вчителів музичних шкіл Львова;
- Організація міжнародної онлайн школи;
- Виховання молодих митців на майстернях. Школі пісні – для залучення нових професіоналів до команди;
- Навчальні програми для росту рівня професійності акторів: організація майстер-класів та тренінгів, активна співпраця з відомими авторитетними сучасними майстрами;
- Створення філій Лабораторії Ірмосу у Вінниці, Києві, Вроцлаві, Лондоні, Ексетері, Римі, Авіньйоні та ін.;
- Дитяча майстерня “САД” об'єднує 3 напрямки навчання дітей (різної вікової категорії) – спів, слово і танець. Заняття за цими напрямками відбуваються за авторською театральною методологією, базуються на законах традиції та понятті “три”: народні ритуальні ігри, забавлянки, танці і співані дієства. Вдалось реалізувати цей проект у 2023 році за підтримки Фондації “ЗМІН” у час літніх канікул. Надалі плануємо продовжувати цей успішний проект залучення дітей до всебічного пізнання України, яке дає театр, протягом наступних років, і розширити репертуар виставами для дітей, а також залучати дітей у інші художні театральні проекти.

III. ЩО МИ ТВОРИМО

Художня праця: сучасна театральна-музична форма, що з одного боку відкрита в соціум, а з іншого – працює як заповідник, береже якість тону, яку сьогодні не можемо почути майже ніде (як давні духовні напиви, ритуальні весільні пісні), і яка є стратегічно важливою для існування Країни і людини.

Проекти "Слово і голос" здійснювалися в численних знакових місцях України і Європи: Софія Київська, Національна Філармонія України, Львівська опера, Львівська Національна філармонія, Андріївська церква в Києві, Гарнізонний храм у Львові, Pochaina Event Hall, LEM, Барбікан-Центр в Лондоні, Koncerthuset в Стокгольмі, Ланфан в Китаї, Sagrada Familla в Барселоні, Exeter Cathedral в Британії, Свята Софія в Римі і т.д.

Наталія Половійка та "Слово і голос" співпрацюють з відомими Майстрами музики і театру:

- Гідон Кремер та "Кремерата Балтика", Європа
- Мередіт Монк, США;
- Еудженіо Барба;
- Ярослав Фрет та Міжнародний Інститут ім. Єжи Гротовського, Вроцлав;
- Роман Ревакович, Варшава;
- Sacrum Art Festival, Франція;
- "Dom Майстер-клас" і Фестиваль високого мистецтва "Bouquet Kyiv Stage", Київ;
- Камерний хор "Cantus", Ужгород;
- Йозеф Ермінь і Богдана Фроляк;
- Хор "Київ";
- Володимир Сіренко та Національний симфонічний оркестр;
- Теодор Кухар та Симфонічний оркестр Львівської філармонії і т.д

Завдання – художні проекти нового рівня, розширення співпраці, жанрової палітри:

- Проект "СІМ СТІЛ. ЛЕОНТОВИЧ" до 150-річчя з Дня народження Леонтовича – подали на "ТИСЯЧОВЕСНА". Це масштабний проект співпраці "Слова і голосу", Франківського драмтеатру, хореографа Анатолія Сачівко (Україна), балетмейстера Райнера Бера (Німеччина), сценографа і художника по світлу Арвідаса Буйнаускаса (Литва).
- Григорій Сковорода "Вертеп", реж. Маслобойщиков.
- Танцювальна казка для дітей і їх бабусь-дідусів та батьків (хореограф-постановник Гліб Зельгін).
- Співпраця з Театром «Картонна коробка»: цикл майстерень на основі народних казок результатом якої стане вистава «Своїми руками» під керівництвом Вілерії Замай
- "Алфавіт Птахів", Реж. Давид Петросян.
- Спільний проект з Ольгою Семьошкіною.
- Спільний проект з Акіхіто Ічіхаро.
- Співпраця з Симфонічним оркестром, диригент Віктор Плоскіна.
- "Байки Харківські", спільний проект з Камерним оркестром Львівської філармонії під керівництвом Сергія Хоровця (проект подано на грантове фінансування "ТИСЯЧОВЕСНА").
- Співпраця з Театром «Картонна коробка»: цикл майстерень на основі народних казок, результатом якої стане вистава своїми руками під керівництвом Валерії Замай.
- Розвиток Міжнародного театрального фестивалю Традиції DREVO. Фестиваль розпочався у 2016 році. Щороку збирав учасників з усього світу, які є

представниками живої традиції свого краю в різних жанрах, таких як Міжнародний інститут ім. Єжи Гротовського (Польща), Tempvs Fvgit (Корсика), знаменитий курдський співак Kazo, відомий ансамбль «Древо» з Крячківки, театри з Португалії, Франції, Польщі, відомі режисери Валерій Більченко (Німеччина), Сергій Ковалевич (Україна), Ярослав Фрет (Польща), Танцювальний ансамбль Іллюків (Віпче, Карпати), «Хорєя Козацька» (Київ), Лабораторія степового розспіву «Євшан-Зілля» (Запоріжжя) та ін.

IV. КОМУ МИ СЛУЖИМО

Ми служимо людині – її пам'яті, гідності, здатності чути себе, інших і світ. Через театр, освіту та живе Передання Пісні створюємо простір зустрічі, діалогу й співтворення для різних поколінь і спільнот, зміцнюючи культурну тяглість та суспільну єдність. Розвиваємо програми для нашої основної аудиторії – молоді, митців, освітян, сімей, дітей та всіх, хто шукає живого зв'язку з основою своєї культури. Підтримуємо військових, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, людей з інвалідністю та інші вразливі групи через залучення до освітніх, творчих і суспільних проєктів Театру:

- **співпраця з військовими, ветеранами та їхніми сім'ями:**
 - *налагоджена комунікація з госпіталями, Unbroken, Superhumans Center, ведуться переговори з представниками ветеранської підтримки «Рівний рівному».
 - *участь військових у художніх проєктах театру (продовження цих співпраць і залучення нових),
 - *імплементація художньої творчості військових у проєкти Театру.
- співпраця з організаціями, в яких об'єднані внутрішньо-переміщені особи («ЯМАРІУПОЛЬ», «Львів зустрічає» і ін), люди з інвалідністю (Українське товариство сліпих) та інші вразливі категорії населення.

У багатьох храмах Львова постійно відбуваються наші **благодійні події**: Гарнізонний Храм Св. Апп. Петра і Павла, Архікатедральний собор Св. Юрія, Храм св. Володимира ПЦУ у Винниках Храм Священномученика Климентія Шептицького, Церква св. Іоана Златоустого (вул. Лисенка, 43), Храми в Шевченківському гаю та ін. На багатьох подіях Театру ми підтримуємо збори на ЗСУ, які особисто організовують наші друзі та партнерські організації.

Творимо мережу однодумців – митців і організацій, об'єднаних спільними цінностями та способом мислення. Розвиваємо її через співпрацю з українськими та міжнародними інституціями; продовження Міжнародного театрального фестивалю традиції DREVO; гастрольну діяльність, участь в Фестивалях, будуємо нові партнерства в Україні та Європі. Зміцнюємо існуючі партнерські зв'язки, залучаємо грантову та меценатську підтримку для реалізації художніх, освітніх і дослідницьких проєктів.

Розширюємо присутність Театру в цифровому просторі через сучасні медіа, допрацьовуємо комунікаційну стратегію та співпрацю з онлайн-платформами, роблячи українську традицію доступною ширшому колу людей в Україні та світі:

- запуск принципово нового рівня комунікаційної стратегії, маркетингу, реклами і продажів; розпочали співпрацю з СММ-агенцією Diggi Agency ключові завдання: промоція бренду; трансляція знакових понять – переведення складних академічних теорій у зрозумілу публічну мову, де акцент робиться на переході від «ідентичності» (хто ми є) до «цінностей» (за якими правилами ми живемо). Нація, за Грицаком, тримається не на «крові та ґрунті», а на спільних цінностях та політичному виборі, рівень усвідомлення: короткі формулювання як ключові поняття майбутнього;
- ребрендинг;
- оновлення сайту з опцією адаптації для людей з порушенням зору;
- робота з інфлюенсерами;
- налагодження співпраці з платформою Dramox Україна та включення вистав до її каталогу з метою розширення присутності театру в цифровому просторі й залучення нової глядацької аудиторії.

Через мистецтво, освіту, партнерства та сучасні комунікації Театр зміцнюватиме свою роль як відкритого культурного простору, що поєднує різні покоління, соціальні групи та країни навколо спільних цінностей і творення майбутнього.

V. ЯКУ ІНСТИТУЦІЮ МИ БУДУЄМО

Ціль: Створити умови для сталого росту Театрального Центру «Слово і голос» як унікального для України та Європи осередку, де жива традиція Пісні передається наступним поколінням через освіту, дослідження, театр. Забезпечити розвиток сучасного культурного центру європейського рівня, який через розвиток команди, зміцнення фінансової спроможності, модернізацію інфраструктури та ефективне управління ресурсами гарантуватиме сталість і спроможність не лише зберігати та передавати культурну пам'ять, а й творити нові смисли та художні форми, необхідні людині й суспільству в час великих викликів і перемін.

Завдання:

1. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ

- Підвищення професійного рівня команди здійснюється через впровадження безперервної внутрішньої системи навчання (майстерні, тренінги, аналіз практики), залучення українських та міжнародних майстрів, а також участь у фестивалях, резиденціях і стажуваннях. Паралельно розвиваються управлінські й технічні компетенції команди та інтегрується освітній процес Школи як кадрового резерву. Важливим інструментом є робота з архівом і методологією, що формує спільну професійну мову та забезпечує сталість передачі знань.

2. РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ

- Внесення змін до штатного розпису: посилення команди відповідно до зростання обсягів діяльності, введення посад – проєктний менеджер, художник-постановник, освітлювач, помічник режисера/технік, інженер-завпост, костюмер, перукар-гример, монтувальник.

Збільшення акторського складу з 5 до 10 осіб.

Формування нових відділів:

1. **Дослідницький:** видавничий та архівний відділ, що передбачає введення нових посад: Керівник відділу/архіватор; Відеооператор-монтажер / режисер відео; Звукооператор; Фотограф; Редактор текстів.
2. **Освітній:** Школа чотирьох напрямків (пісня, слово, театр, танець) – введення нових посад: Керівник Школи; Менеджер; Три педагоги пісні; Педагог театру; Педагог мови; Педагог танцю.

3. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

- **Ремонт та модернізація:** поетапне оновлення матеріально-технічної бази театру для забезпечення комфортних і сучасних умов роботи колективу та перебування глядачів. Планом передбачено ремонт дерев'яної сценічної підлоги, оновлення вхідної групи (заміна дверей, встановлення підйомної платформи на вхідній групі сходів), систем вентиляції та опалення, заміна крісел у глядацькій залі, покращення енергоефективності та функціональності приміщень. Окремим стратегічним завданням є розширення театрального простору шляхом нового клопотання про приєднання суміжного приміщення, та створення інклюзивного входу спільно із сусіднім Театром Лесі. Це дозволить збільшити функціональні можливості театру, покращити доступність для маломобільних груп населення та забезпечити подальший інституційний розвиток.
- **Виготовлення проєктно-кошторисної документації:** комплексна підготовка до ремонту та реконструкції простору театру відповідно до сучасних технічних, безпекових та інклюзивних вимог. Команда театру вже подавала заявки на грантову підтримку і буде працювати надалі над тим, щоб залучати позабюджетні кошти для проведення ремонту та модернізації інфраструктури. Проте без сприяння та допомоги управління культури, управління історичного середовища самостійно цей проєкт буде складно реалізувати, тому будемо розраховувати на співпрацю для досягнення цієї спільної мети.
- **Створення функціонального простору,** що відповідає професійним потребам театру. Це включас облаштування спеціалізованих приміщень – костюмерна, санітарний блок для акторів, простір для зберігання декорацій, офіс для адміністрації. Це забезпечить належні умови для творчого процесу, підвищить ефективність роботи команди та дозволить реалізовувати проєкти більшого масштабу.

Театр створювався як мінімальна база з перспективою поступового розширення. Регулярно звертаємося до засновників з проханням введення нових посад, розширення штатного розпису, – будемо продовжувати працювати у цьому напрямку, сподіваючись на позитивну відповідь.

4. ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ТА ФАНДРАЙЗИНГ

Команда продовжить системну роботу із залучення додаткових фінансових ресурсів для реалізації стратегічних цілей театру через грантові програми, міжнародні фонди, меценатську підтримку, корпоративні партнерства та благодійні кампанії. Це дозволить диверсифікувати джерела фінансування, збільшити частку зовнішніх надходжень як додаток до бюджетного асигнування – таким чином забезпечити сталий

розвиток інституції та створити додаткові можливості для реалізації художніх, освітніх, дослідницьких і соціальних проєктів.

З 2022 до 2026 року виграно 9 грантів на загальну суму 2 162 500 грн. За ці кошти реалізовано наступні проєкти:

1. Вистава «САД Божественних Пісень, Сковорода» грантодавець: УКФ
2. Дитяча Майстерня «САД» грантодавець: УКФ
3. Дитяча Майстерня «САД» грантодавець: Фундація ЗМІН
4. Фестиваль-Вистава DREVO: САД. – «РОЗМОВА ПТАХІВ» грантодавець: Goethe-Institut.
5. Резиденція в Інституті ім. Єжи Гротовського – робота над проєктом «Медея» грантодавець: Театральний інститут ім. Збігнева Рашевського.
6. Робота над проєктом «Медея» в Інституті ім. Єжи Гротовського (спільна робота акторів Театру «ZAR» та «Слово і голос» над створенням міжнародної частини проєкту) грантодавець: Goethe-Institut.
7. «ПТАХИ СПІВАЮТЬ І У ЧАС ВІЙНИ» – спільний проєкт з Оксаною Караванською, партнер: Посольство України при Святому Престолі.
8. «ІРМОС для України» – культурно-дипломатичний тур спільно з Посольством України в Ватікані, грантодавець: Goethe-Institut.
9. Вистава «Абатство Заливахи» грантодавець: Фундація ЗМІН.

У цьому році подано 5 заявок, очікуємо відповіді від двох грантодавців – УКФ і Мінкульту.

5. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Економічний ріст театру передбачає використання сучасних інструментів стратегічного управління та оцінки ефективності діяльності. Для цього процес роботи оцінюється системами ключових показників ефективності (KPI), цілей і ключових результатів (OKR). Це дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів, покращити фінансове планування, забезпечити прозорість управлінських процесів, збільшити обсяги позабюджетних надходжень та створити умови для сталого економічного розвитку театру.

VI. СТРАТЕГІЧНА ПЕРСПЕКТИВА

Авторка програми, беручи її за основу, спільно з командою ставить **амбітну ціль (OKR):** трансформація Театрального Центру “Слово і голос” в Інститут Традиції “Слово і голос” – інституцію більшого масштабу, структуровану на 5 відділів, яка збирає всеукраїнську і міжнародну мережу комунікацій довкола єдиної цілі – *Традиційна Пісня України*. Це передбачає зміну статусу, збільшення простору, творення нового штатного розпису з розділенням на структурні відділи: управління, піар-відділ, видавничий відділ, школа, театр.

Оформлення, погодження та подання документації для включення до списків нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО – *Ірмолоний спів, носій традицій Наталія Половинка та учасники проєкту “ІРМОС. Давні духовні напівки України”*.

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

Театрального центру «Слово і голос» на 1 рік,
2026–2027 театральний сезон

1. СТВОРЕННЯ НОВИХ ХУДОЖНІХ ТА ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ

- Реалізація проєкту «СІМ СТРІЛ. ЛЕОНТОВИЧ», присвяченого 150-річчю від дня народження Миколи Леонтовича (заявка подана на програму «ТИСЯЧОВЕСНА»). Проєкт співпраці з Франківським драмтеатром, хореографом Анатолієм Сачівком (Україна), балетмейстером Райяном Бером (Німеччина), сценографом і художником по світлу Арвідасом Буйнаускасом (Литва). Проєкт здійснюється протягом року у трьох частинах: прем'єра музичної вистави «СІМ СТРІЛ. ЛЕОНТОВИЧ», створення аудіоальбому на основі музичного матеріалу вистави, відеOVERSII вистави.
- Реалізація сімейного проєкту «Казка для дітей і дорослих» за участі дітей, батьків, бабусь і дідусів спільно з хореографом Глібом Зельгіним.
- Спільний проєкт з Акіхіто Ічіхаро – «ІРМОС. Радуйся».
- «Байки Харківські» – спільний проєкт з Камерним оркестром Львівської філармонії під керівництвом Сергія Хоровця (проєкт подано на грантове фінансування «ТИСЯЧОВЕСНА»).
- Співпраця з Театром «Картонна коробка»: цикл майстерень на основі народних казок, результатом якої стане *вистава своїми руками* під керівництвом Валерії Замай.

2. ПАРТНЕРСТВА ТА РЕСУРСИ.

Розвиток раніше пропрацьованої співпраці. Творення художнього середовища та нові освітні проєкти:

- Розвиток партнерств з українськими та міжнародними культурними інституціями, освітніми центрами та фестивалями: Міжнародний фестиваль Bouquet Kyiv Stage, DOM Майстер-клас, Pochaina Event Hall, Театр «Сузір'я», Центр ім. Курбаса (Київ), Франківський драмтеатр, Вільна Освіта та Арт-центр «Монтаж» (Вінниця), Інститут Гротовського (Вроцлав), Культурна лабораторія Maketank (Англія), LEM, Дім Франка, Львівський Скансен – Шевченківський Гай (Львів) та інші.
- Розвиток співпраці з митцями, музикантами, представниками суміжних мистецьких практик та українськими модельєрами.
- Виготовлення нових сценічних костюмів для вистав: «Весілля»; «ІРМОС»; «ЗЕМЛЯ-ПІСНЯ».
- Виставка художньої фотографії Артура Бузенка як складової міждисциплінарної діяльності «Слово і голос».
- Розробка і запуск навчального курсу з художнього освітлення театральних проєктів, який проводитиме художник зі світла театру Богдан Дворник.
- Залучення грантового фінансування та меценатської підтримки для реалізації художніх, освітніх та інфраструктурних проєктів театру. У цьому році подано 5 проєктів.

3. СОЦІАЛЬНІ ПРОЄКТИ

Співпраця з військовими, ветеранами та їхніми сім'ями

- Налагоджена комунікація з госпіталами, Unbroken, Superhumans Center, і ведуться переговори з представниками ветеранської підтримки «Рівний-рівному».
- Участь військових у художніх проєктах театру (продовження існуючих співпраць – вистави з циклу “САД Божественних пісень” – “РОЗМОВА ПТАХІВ”, “СКОВОРОДА” та залучення нових (“СІМ СТІЛ. ЛЕОНТОВИЧ”).
- Імплементация художньої творчості військових у проєкти Театру (“Кобзарсько-лірницька традиція”)
- Благодійні проєкти у храмах Львова, Києва та інших міст, і в партнерських просторах.

Співпраця з вразливими групами:

- Співпраця з організаціями, в яких об'єднані внутрішньо переміщені особи («ЯМАРІУПОЛЬ», «Львів Зустрічає» та ін.).
- Співпраця з людьми з інвалідністю (“Українське товариство сліпих”) і залучення до діяльності театру інших вразливих категорій населення.

4. РОЗШИРЕННЯ ПРИСУТНОСТІ ТЕАТРУ В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

З метою розширення присутності театру в цифровому просторі та залучення нової глядацької аудиторії планується:

- Студійний аудіозапис: «ІРМОС. Догмати» – 8 треків, «Весілля. САД Божественних Пісень» 28 треків та публікація записів на стримінгових платформах Spotify та інших цифрових майданчиках.
- Публікація вже записаних музичних альбомів: «День перший» – 19 треків; «NOVA Коляда» – 26 треків.
- Включення вистав до відеокаталогу платформи Dramox Україна: «Цвіт. Шевченко»; «РОЗМОВА ПТАХІВ. Сад Божественних Пісень», “ВЕСІЛЛЯ”

5. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АРХІВАЦІЯ, ВИДАННЯ

- Підготовка до видання книги на замовлення Видавництва “Дух і Літера”, цикл інтерв'ю з Н. Половинкою, опрацювання.
- Підготовка архівних матеріалів до майбутніх видавничих проєктів.
- Створення цифрового архіву діяльності Театрального Центру «Слово і голос».
- Співпраця з видавництвом “Колесо Життя”, з журналом “Освіта Дивосвіту”: продовження серії інтерв'ю Н. Половинки для журналу “ЛюдинаДивосвіт”; видання книги-альбому “Сад Божественних Пісень” Григорія Сковороди з перекладом Н. Половинки київським ізводом (українська традиційна вимова церковнослов'янських текстів), художнім оформленням команди Театру Артура Бузенка і Нателли Шавадзе, із використанням фотографій з вистави “Розмова Птахів” ТЦ “Слово і голос”, із QR-кодами на аудіо і відео-матеріали з вистави “Розмова Птахів”.

6. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

Поточний ремонт та модернізація театру

- ремонт сценічної підлоги (циклювання та лакування);
- заміна вхідних дверей;
- оновлення сходів та заміна покриття;
- встановлення систем рекуперації повітря у гримерці, офісі та зоні очікування;
- модернізація системи опалення;
- заміна глядацьких крісел.

Розширення та доступність театрального простору

Опрацювання можливості розширення театрального простору шляхом функціонального об'єднання із суміжним приміщенням та створення інклюзивного входу, що забезпечить покращення доступності для маломобільних груп населення та ефективніше використання міської інфраструктури.

ВИСНОВОК

Ми працюємо для того, щоб жива традиція України залишалася джерелом сили, пам'яті та людської гідності. Йдеться не лише про тяглість культури, а про збереження і відновлення самої здатності людини бути людиною. Театральний Центр «Слово і голос» покликаний бути місцем, де пам'ять стає творчістю, творчість – знанням, а знання – дорогою до людської цілісності. У час великих випробувань для України це є не тільки мистецьким завданням, а формою служіння та відповідальності перед наступними поколіннями. Саме в цьому бачу внесок Театрального Центру «Слово і голос» у майбутнє України.

З повагою,
кандидат на посаду директора-художнього керівника
Театрального центру «Слово і голос»
Наталія Половинка

10.06.2026 р.

